

Tillukku, Havsbrún

Oddagrein

EINASTA sildaverksmiðjan í landinum hevur nú tikið ímóti ymskum sildaslögum í 30 ár. Havsbrún hevur á 30 ára føðingardegnum tvinnar kvøður at bera fuglfirðingum og Føroya fólki.

ONNUR er, at Havsbrún hevur gjørt iløgur í eitt nýtt sildavirki. Hetta virkið kann, tá tað er liðugt, útvega fólki arbeiði í einar átta mánaðir um árið? Er tað nakað, okkum vantar, er tað arbeiði. Tí fegnast vit øll.

HIN kvøðan hjá stjóranum á Havsbrún er, at kostnaðarstigið í landinum er alt ov høgt. Ynski stjórans er tí at fáa betri kappingarmøguleikar. Kappingarførið er ikki nóg gott, tá umstøðurnar verða bornar saman við støðuna hjá kappingarneytum.

KAPPINGARNEYTARNIR eru fyrst og fremst í Noregi, Danmark, Skotlandi og Íslandi. Vanliga leggja arbeiðsgevarar – og Fólkaflakkurin – eftir lönarlægum, tí timalønirnar eru ov høgar. Men í Noregi og Danmark eru lönirnar tær somu og hægri enn í Føroyum. Í Skotlandi og Íslandi eru sjálvar lönirnar lægri, men tímaútreiðslan fyri hvønn arbeiðara er áleið tann sama sum í Føroyum.

SO har er ikki so nógv at gera. Afturímóti er el-prisurin ómetaliga høgur í Føroyum. Og tað kemst fyrst og fremst av tí, at vit hava ikki rikið ein veruligan orkupolitikk í Føroyum. Harafturat er bankarentan høg, og í mong ár skuldi ídnaðarvirki sum Havsbrún dragast við eitt fullkomiliga sjúkligt oljuavgjald.

KAPPINGARFØRIÐ er batnað, men tað tykist ikki sum at peningastovnarnir eru vinnuliga sinnaðir, tá rentan fyri vinnulán er 11 prosent, samstundis sum peningastovnarnir kappast um at fáa sethúsaeigarar í sín stovn fyri 5,75 og 6,25 prosent í rentu.

HAR er nakað at fara eftir. Og harafturat eigur landsstýrið at umhuga at veita slíkum útflutningsvirkjum størri lætta í el-prísi, eins og landsstýri gjørdi fyri nøkrum árum síðan.

HAVSBRÚN hevur havt stóran týðning fyri føroyska samfelagið, tí stórt er útflutningsvirðið tilsamans. Harafturat hevur virkið stóran týðning fyri alivinnuna, og vónandi kann nýggja sildavirkið eisini fáa stóran týðning til frama fyri føroyska búskapin.

VIT vóna, saman við Havsbrún, at kappingarførið kann gerast betri, uttan at tað fær eina sosiala slagsíðu, og vit ynskja Havsbrún og fuglfirðingum eydnur framveftir.

Sosialurin

Ferðavinnumaður í Vágum:

Rúsdrekkaalógin er gjørd til føroyingar

Rúsdrekkaalógin er gjørd til tey, sum búgva í landinum. Tað ber ikki til at fara at laga landisns lógir eftir, hvat nakrir fáir forrætningsmenn og fremmandafólk halda, sigur leiðarin av vallaraheiminum á Giljanesi

EDVARD JOENSEN

»Rúsdrekkaalógin er ikki broytt, fyri at útlendingar kunnu vera í Føroyum. Hon er fyri føringar.«

Hesa viðmerking hevur Niels Olgar Joensen, sum umframt at koyra buss eisini rekur vallaraheimið á Giljanesi.

»Eg haldi ikki, at tað er so altavgerandi fyri fremmandar ferðamenn, at skonkiloymi er í cafeteria á flogvøllinum. Ta stuttu løtuna, tey sita har, munnu tey fara at kunna vera tað fyrri úttan. Eg reki eisini eitt vallaraheim sjálvur, og havi als einki merkt til, at fólk eru ónøgd um, at einki skonkiloymi er har. Tey vita tað, aðrenn tey koma, og innstilla seg eftir tí.«

Niels Olgar Joensen metir, at tað, sum leiðarin á cafeteria segði við Sosialin týsdagin, meira er fyri at fremja egin áhugamála, enn fyri at vera ferðafólkunum til vildar. Niels Olgar Joensen metir ikki, at tað verður stórt órðvíst enn tað, sum cafeterialeiðarin sigur, er hent við Rúsdrekkaalógin, um skonkiloymi kemur á flogvøllin.

Bumsar ella bumsar

»Um hon verður fyri bumsar í Havn ella í Vágum kann vera líka mikið. Tí tað kann skjótt gerast úrsliðið, at hesir setast á farstøðina á flogvøllinum. Og tað verður ikki serliga hugnaligt hjá ferðafólki at verða møtt av, tá tey ferðast um vøllin,« sigur Niels Olgar Joensen.

Niels Olgar Joensen heldur annars ikki, at tað júst eru skonkiloymi, sum draga ferðafólk til Føroya. Og at broyta okkara lógir fyri ferðafólkið, heldur hann eisini vera burturvíð.

»Tú kanst ikki fara aðra staðni og krevja, at tey skulu broyta sínar vanar, tí tú kemur. At farið til Paris og biðið um ræstan fisk og garnatál, hevði verið tápuligt. Tú skalt hava sniglar og froskalur. Tað er júst fyri at uppliva teirra livihátt, at tú fert. Og soleiðis er eisini við teimum, sum ferðast hendarvegin. Tey koma at siggja tað, vit hava at bjóða. Soleiðis, sum tað er.«

Niels Olgar Joensen heldur tó ikki, at nakað galið er við, at hotellini hava skonkiloymi.

»Tað er nú einaferð so, at summi fólk vilja hava vín afturvíð døgurðanum. Og tað fáa tey so. Men fólk fara ikki á cafeteria á flogvøllinum við gestum at eta ein góðan døgurða. Tað verður gjørt á matsovi á hotellinum.«

Niels Olgar Joensen vísir eisini á, at skonkiloymi er givið í tveimum bygum á útoyggj, har ferðafólk vanliga koma. Men hesi koma fyri at siggja náttúruna. Serliga fugl. Og tey seta seg ikki inni at drekka millum túrarnar, Strandferðslan ger.

Tá eru tey úti og hyggja at tí, tey koma til. Tað, sum drukkið verður á slíkum støðum, verður drukkið av teimum lokalu.

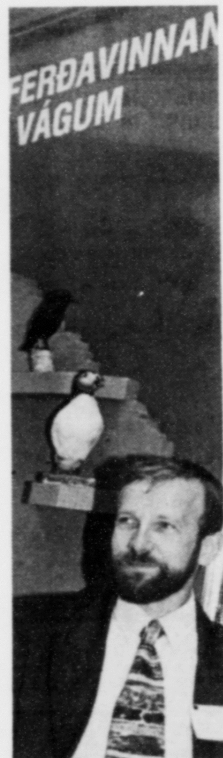
»Og eg veit frá fólki, eg kenni á staðnum, at tey eri ikki glað fyri tað.«

Styggið ikki fólk

Tað er tó neyvan so, at eitt manglandi skonkiloymi í cafeteria styggi fólk burtur av flogvøllinum, halda ferðavinnufólk í Vágum.

Kalle Soll frá kunningar-diskinum á flogvøllinum sigur, at hann ikki hevur ta fatan, at tað heldur fólk frá at koma á flogvøllin, at cafeteria einki skonkiloymi hevur.

»Kortini haldi eg sjálvur, at tað átti at verið, men eg



Niels Olgar Joensen heldur ikki, at ferðavinnan mennist bara av skonkiloymum

trúgvi ikki, at fólk halda seg aftur av teirri grund.»

Kalle Soll sigur, at fólk koma í Vágarnar til annað enn at drekka.

»Vit eru í ferð við at byggja ferðavinnuna upp her vesturi,« sigur hann, »og vit siggja, at ferðafólkatalið veksur. Tað hava ongantíð verið so nógv ferðafólk her vesturi sum í ár. Og hava tey hug at fáa sær døgurða við vini afturvíð, fara tey á hotellid. Tað verður neyvan á cafeteria, tey fara eftir tí.«

VALUTAKURSIR

		27.06.96	Ultimo síðsta mán.
USA	Dollari	589,05	592,85
Bretland	Pund	908,14	911,51
Týskland	Markur	385,85	386,52
Svøríki	Króna	89,05	87,77
Noreg	Króna	90,40	90,47
Frakland	Frankur	114,15	114,31
Belgia	Frankur	18,764	18,819
Sveits	Frankur	468,43	470,63
Holland	Gyllin	344,13	345,34
Italia	Liri	0,3843	0,3834
Finnland	Markur	127,21	125,29
Ísland	Króna	8,95	8,99
Eysturriki	Skillingur	54,865	54,968
Spania	Pesetas	4,596	4,603
Portugal	Escudos	3,757	3,763
Kanada	Dollari	433,36	432,57
Grikkaland	Drakmur	2,465	2,472
Japan	Yen	5,3992	5,4826
Írland	Pund	935,27	935,20
	XEU	730,45	730,36

Kelda: Føroya Sparikassi

Júst heimkomið til summarið

Til dømis:

Vakrir niðurdeilar
Toppar, Blusur,
Troyggjur

—alt í vøkrum summarlitum

Madam L

Tlf. 15180

Bøkjrabrekka 9 · Havn

